

Helle Degn (S):

Foran os har vi danmarkshistoriens første handlingsplan for ligestilling. Det kan Folketinget jo glæde sig over, for det var, hvad vi bestilte hos regeringen den 26. november 1985. Statsministeren skal have tak for sin andel i planen. Lad os kalde den for handlingsplan 1, og lad os straks beslutte os for, at vi vil se handlingsplan 2 senest i 1990.

Handlingsplan 1 minder mig om historien om Pandoras æske. Det fortælles om Pandora, at hun var stammoder til alle Jordens kvinder. Da hun blev gift, fik hun af de græske guder i medgift en æske: Pandoras æske. Hun kunne ikke styre sin nysgerrighed, men åbnede låget, og forskellige plager for menneskeheden spredtes. Tilbage på bunden af æsken blev håbet liggende. Derfor har mennesket altid det tilbage, når alt andet glipper.

I Danmark som i resten af verden står vi foran at skulle tackle en kulturel og social forandring. Der er to køn og mange slags mennesker. Der er mange måder at forklare hierarkier og magt på, men ingen, der retfærdiggør dem – heller ikke, at det ene køn sidder i bunden og det andet i toppen af vore hierarkier.

Den forandring, vi vil, kræver mål, handling og penge. Kvinderne skal ikke hægtes af i omstillingen; tværtimod skulle den nye teknologi give os en chance.

Handlingsplan 1 har i sit andet afsnit nogle ganske udmærkede målformuleringer, hvorimod det kniber en hel del med at sætte sig mål, når vi ser på det tredje afsnit i planen, som handler om de enkelte ministeriers indsats. Her er der tale om en opregning af allerede igangværende aktiviteter område for område. Det dominerende ordvalg er derfor også: det overvejes, udviklingen følges, den følges nøje, det påses, man har planer om, der kan være behov for, osv.

Hvorfor mon man ikke har brugt ord som: vi vil, det foreslås, vort mål er, vi satser på, vi fremlægger forslag om, osv.? Sprogbrugen i handlingsplanen fortæller os meget om den politiske vilje – eller mangel på samme, skulle man måske sige.

Lad os tage arbejdsministeren som et første eksempel. Her nævnes kvindearbejdsløsheden som det væsentligste problem. Handlingsdelen er: lidt forbedringer og lidt effektivisering af rådgivningsindsatsen og flere

tilbud om korte kurser. Et mere systematisk og samlet løft og et bud på det uddannelses- og beskæftigelsesmæssige efterslæb og de gamle normer, som kvinderne døjer med nu, gives ikke.

Socialdemokratiet anser den stigende arbejdsløshed blandt kvinder som det uden sammenligning vigtigste ligestillingsproblem, vi kommer til at stå over for i de nærmeste år. Ud over de 130.000 ledige kvinder, vi allerede har i dag, forventes en betydelig stigning i antallet af kvinder, som skubbes ud af arbejdsmarkedet.

LO har rettet en henvendelse til statsministeren, hvori der bl.a. nævnes nogle eksempler fra Sønderjylland. Det er eksempler på, at man ikke kunne få de nødvendige lodde- og montagekurser for at fastholde beskæftigelsen. Andre eksempler er projekter, som Teknologisk Institut, Danske Kvinders Nationalråd, LO eller DA er i gang med, men hvor 1987-bevillingen mangler. Fra specialarbejdskolerne i Århus og Horsens samme meldinger: ingen bevillinger i 1987 fra direktorat og ministerium.

Derfor må man spørge arbejdsministeren, om han vil være den minister, der sætter sig som mål at give kvinderne en uddannelses- og jobgarantiordning.

Vil arbejdsministeren være den minister, der skaffer os nærmere en ligeløn, eller hvad? Der er jo ikke meget »action« i at skrive i handlingsplanen, at man vil følge DAs lønoversigter. Vil ministeren sætte noget ind på at føre os et skridt nærmere mod ligelønnen?

Og hvilke mål sætter undervisningsministeren sig så frem til år 2000? En uddannelses- eller praktikpladsgarantiordning for et vist antal kvinder pr. år, et fælles løft, hvor stat, amt og kommune går sammen?

Videre kunne man spørge socialministeren, om hun vil være den minister, som vil sætte noget ind på, at fædre tager barselord, og om hun vil sørge for, at forældre selv kan passe deres syge børn, og at kvinder og mænd får samme adgang til pension. Sådan kunne man blive ved.

I en handlingsplan sætter man sig mål og noterer sig, om man også når sine mål, og man skaber vilkårene herfor.

Vil vores udenrigsminister være den minister, som f.eks. udpeger nogle kvindelige ambassadører, så vi inden år 2000 har en tredje-